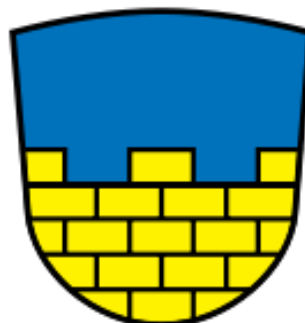

HLAVNÍ AKČNÍ OBLASTI OKRESŮ GÖRLITZ A BAUTZEN PRO STRATEGII EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA

Sestavení a zpracování realizoval:

Okres Görlitz, Úřad rozvoje okresu (vedoucí)

Okres Bautzen

Euroregion Neisse e. V.

Regionaler Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien

Regionaler Planungsverband
Oberlausitz-Niederschlesien

Obsah

1. ÚVOD	4
1.1 VÝCHOZÍ SITUACE	5
1.2 METODIKA ZPRACOVÁNÍ HLAVNÍCH AKČNÍCH OBLASTÍ	6
2. HODNOCENÍ PŘESHraniČNÍCH PRIORIT	7
3. PŘESHraniČNÍ ROZVOJOVÉ CÍLE	8
3.1 ROZVOJOVÉ CÍLE PRIORITY 1	8
3.1.1 Bezpečnost	8
3.1.2 Cestovní ruch	10
3.1.3 Celoživotní učení (vzdělávání, kvalifikace)	11
3.1.4 Setkávání občanů a institucí	12
3.2 ROZVOJOVÉ CÍLE PRIORITY 2	13
3.2.1 Doprava.....	13
3.2.2 Kultura	14
3.3 ROZVOJOVÉ CÍLE PRIORITY 3	15
3.3.1 Ochrana životního prostředí, udržitelné využívání zdrojů	15
3.3.2 Posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniků	16
3.3.3 Věda, výzkum, inovace	17
3.3.4 Energie, ochrana klimatu	18
3.4 ROZVOJOVÉ CÍLE PRIORITY 4	19
3.4.1 Územní plánování, regionální a lokální plány	19
3.4.2 Informační a komunikační technologie	20
4. ZVLÁŠTNOSTI DOTAČNÍ PODPORY MALÝCH PROJEKTŮ	21
5. RESUMÉ A VÝHLED	23
6. PŘÍLOHA	24
6.1 HODNOTÍCÍ MATICE	24
6.1.1 Hodnotící matice okresu Görlitz.....	24
6.1.2 Hodnotící matice okresu Bautzen.....	24
6.2 MATICE PRIORIT OKRESŮ GÖRLITZ A BAUTZEN	24
6.3 VÝTAH ZE STRATEGIE EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA (ČESKO-POLSKÁ ČÁST).....	24
6.3.1 Obsah.....	24
6.3.2 Víze	24
6.4 NÁVRH HARMONIZACE	24

1. Úvod

Příhraniční regiony jako Euroregion Neisse-Nisa-Nysa podléhají díky své periferní poloze specifickým rozvojovým podmínkám. Z toho vyplývá nutnost realizace řešení problémů a budoucích záměru společně a přeshraničně.

Okresy Görlitz a Bautzen, které územně zahrnují území německé strany Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, mají přeshraniční rozvojové potenciály, které musí být silněji využívány. Přitom bylo od založení Euroregionu v roce 1991 dosaženo mj. následujících výsledků:

- rozsáhlé odstranění dramatických ekologických poškození ovzduší a povrchových vod,
- nová výstavba resp. opětovné otevření přeshraničních dopravních cest, zřízení prvních přeshraničních veřejných dopravních svazů
- a signifikantní odbourávání historických zátěží.

Přestože se Euroregion může ohlednout za dvacetiletou úspěšnou práci, existují mezi německými, českými a polskými partnery ještě stále některé problémy v harmonizaci. K nim patří především:

- rozdílné kompetence správních jednotek,
- chybějící jazykové znalosti,
- různé standardy kvality a mentality,
- historicky vyvinuté vzájemné výhrady,
- zčásti chybějící kontinuita, komunikace a koordinace při spolupráci,
- omezené zdroje pro realizaci projektů a zároveň restriktivní předpisy dotačních programů,
- regionální nerovnováha a různé zájmy.

Oproti tomu stojí:

- ochota ke spolupráci,
- společný zájem rozvíjet Euroregion a
- identifikace aktérů s Euroregionem.

V Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa již existují četné přeshraniční iniciativy, které pracují ve prospěch společného regionálního rozvoje. Tyto iniciativy je třeba zahrnout do procesu mezisektorového rozvoje strategie, aby mohla být tato spolupráce lépe koordinována a strukturována.

V budoucnosti půjde především o to, aby byly přeshraniční projekty hospodářského, kulturního, turistického, sociálního a ekologického rozvoje celého Euroregionu intenzivněji orientovány na rozvojovou strategii Euroregionu a aby byly vytvářeny, rozšiřovány a restrukturalizovány udržitelné a také politicky legitimní (avšak nezávislé) struktury pro průběžné projednávání a rozhodování.

Zpracování společné trinacionální rozvojové strategie pro Euroregion Neisse-Nisa-Nysa má navíc přispět k umožnění vlivu na operační programy Svobodného státu Sasko, k formulování zájmů okresů Görlitz a Bautzen během procesu přípravy programů a k vyjádření vůle k spolurozhodování a účasti obou okresů v procesu a také v budoucích grémiích a monitorovacích výborech.

Mimo to má tento koncept zvýšit kvalitu života v příhraničním regionu a posílit konkurenceschopnost. Díky projednávání společných témat, priorit a záměrů a také prostřednictvím realizace společných projektů budou rozvojové potenciály regionu přeshraničně zmobilizovány a využity..

1.1 Výchozí situace

V říjnu 2011 přeložila Evropská Komise své návrhy příštího nařízení o strukturálních fondech EU, mezi nimi také Nařízení o Evropské územní spolupráci (nař. EÚS), ke kterému nyní probíhá veřejná diskuze.

Dotační nástroje evropské strukturální a kohezní politiky, zvláště v rámci evropské územní spolupráce, slouží realizaci přeshraničních projektů pro odbourávání geografických znevýhodnění a strukturálních problémů.

Pro příští dotační období byly navrženy následující tématické cíle:

1. Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací,
2. Zlepšení přístupu a využívání a kvality informačních a komunikačních technologií,
3. Posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniků,
4. Podpora snah o snížení emisíCO₂ ve všech hospodářských odvětvích,
5. Podpora přizpůsobení se klimatickým změnám a prevence rizik a rizikového managementu,
6. Ochrana životního prostředí a podpora efektivního využívání zdrojů,
7. Podpora udržitelnosti v dopravě a odstranění problémových míst důležitých síťových infrastruktur,
8. Podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil,

9. Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě,
10. Investice do vzdělávání, kompetence, celoživotní učení,
11. Zlepšování institucionálních kapacit a podpora efektivní veřejné správy.

Nové dotační podmínky dále předpokládají, že v rámci přeshraniční spolupráce budou finančně podpořeny pouze ty projekty s českými resp. s polskými partnery, pokud budou

- společně naplánovány,
- společně realizovány,
- společně financovány a
- a pokud dá každý partner k dispozici personál.

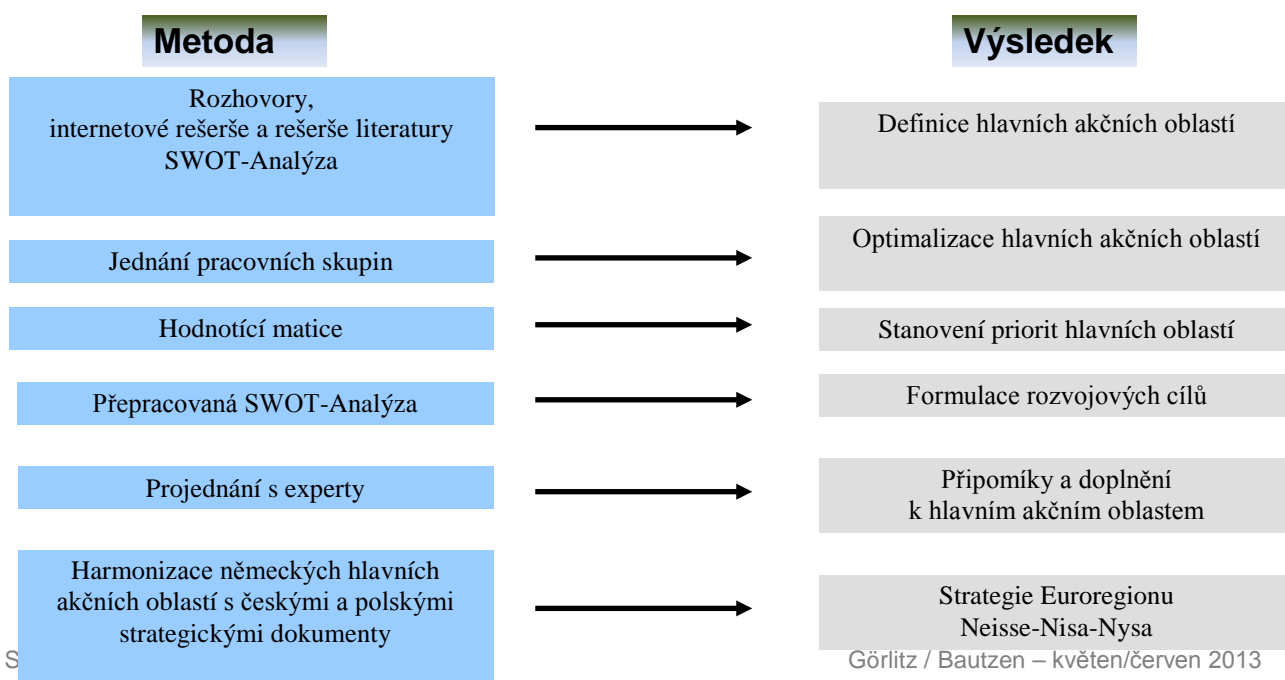
Doposud bylo dostačující splnění dvou ze čtyř těchto kritérií.

1.2 Metodika zpracování hlavních akčních oblastí

Okresy Görlitz a Bautzen zpracovávají ve společné pracovní skupině pod vedením Úřadu pro rozvoj okresu Görlitz (Amt für Kreisentwicklung) akční priority pro německou část Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Tato spolupráce probíhá s Regionálním plánovacím svazem Horní Lužice – Dolní Slezsko (Regionaler Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien) a sdružením Euroregion Neisse e. V.; mimo to probíhaly konzultace s dalšími experty.

S pomocí hodnotící matice byly vypracovány prioritní cíle společného rozvoje. K těmto cílům by měla být přiřazena těžiště – v ideálním případě – konkrétní záměry.

Dokument, který z této práce vzešel, tvoří nyní základ pro jednání s českými a polskými partnery pro vypracování společné koncepce (Strategie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa) a dlouhodobě také pro práci struktur Euroregionu (expertní skupiny EUREX).

2. Hodnocení přeshraničních priorit

Témata	Priorita
Bezpečnost (ochrana před katastrofami, policie, hasiči, protipovodňová ochrana atd.) a zajištění životních podmínek (záchranné služby, zásobování a odstraňování, zdravotnictví, veterinární služby, sociální začleňování a infrastruktura / boj proti chudobě)	1
Cestovní ruch	1
Celoživotní učení (vzdělávání, kvalifikace)	1
Setkávání občanů a institucí (v oblastech umění, sport, kultura, partnerská spolupráce)	1
Doprava (veřejná regionální osobní doprava, železniční regionální osobní doprava)	2
Kultura (kulturní krajina, ochrana památek, velké projekty)	2
Ochrana životního prostředí, udržitelné využívání zdrojů	3
Posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniku zvláště v oblastech obchodu / hospodářské podpory (společné projednání), trh práce	3
Věda, výzkum, inovace	3
Energie a ochrana klimatu (vč. snížení emisí CO₂)	3
Územní plánování, regionální a lokální plánování	4
Informační a komunikační technologie (rychlý internet)	4

Vysvětlivky ke stanovení priorit 1 - 5

- 1 Velmi vysoká priorita
- 2 vysoká priorita
- 3 Střední priorita
- 4 Nízká priorita
- 5 Velmi nízká priorita

3. Přeshraniční rozvojové cíle

3.1 Rozvojové cíle priority 1

3.1.1 Bezpečnost (ochrana před katastrofami, policie, hasiči, protipovodňová ochrana atd.) a **zajištění životních podmínek** (záchranné služby, zásobování a odstraňování, zdravotnictví, veterinární služby, sociální začleňování a infrastruktura / boj proti chudobě)

Tématům bezpečnosti a zajištění životních podmínek je přikládána velmi vysoká priorita. Stávající spolupráce, především v oblastech bezpečnosti, ochrany před požáry a katastrofami a záchranných služeb, má být dále rozvíjena a musí se přizpůsobovat neustále se měnícím rámcovým podmínkám. Významné výzvy existují z důvodu různých odpovědností a standardů a také z důvodu chybějících úprav řešení finančních nákladů resp. jejich proplácení a také dodatečná rizika plynoucí z ukončení hraničních kontrol a s tím spojeného chybějícího personálu. Stále většího významu získává také spolupráce v oblastech základního zásobování, záchranných služeb, zdravotnictví, zásobování a odstraňování – a to nejen kvůli příhraničnímu umístění, ale zároveň také z důvodu demografického rozvoje venkovských oblastí.

Cíle:

- Zlepšení komunikační infrastruktury v oblasti zajištění základních životních podmínek (systém včasného varování, cesty podávání hlášení, odbourávání jazykových bariér)
- Vytvoření účinných přeshraničních kooperačních dohod a postupů
- Zlepšení opatření pro prevenci a reakci (např. veterinární péče, ochrana před katastrofami)
- Zlepšení informační politiky pro občany v příhraničí (informace o legislativních změnách, práva a povinnosti v sousedních zemích, např. v oblasti dopravy, veterinární péče)
- Zvýšení bezpečnosti obyvatelstva v příhraničí a zlepšení regionálních bezpečnostních zařízení se zohledněním technických a operačních aspektů
- Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení menšin
- Využívání moderní techniky v boji proti majetkové kriminalitě (krádeže) resp. pro její snížení
- Požadavky po finančním vyrovnání této zvláštní situace (příhraniční poloha v trojzemí, přírodní katastrofy) a s tím související vícenáklady skrze finanční podporu a příspěvky, kumulovatelné s ostatními národními dotačními programy
- Snižování rozdílů ve standardech a v kvalitě sociální infrastruktury

- Využití synergických efektů plynoucích z příhraniční polohy v oblasti záchranných složek a zdravotnictví, vzdělávacích institucí
- Vytvoření bezbariérovosti ve veřejné oblasti
- Aktivování občanů pro intenzivnější mobilitu v příhraničí
- Rozvoj strategií pro snižování vzniku odpadů
- Zlepšení likvidace komunálních odpadních vod
- Zlepšení spolupráce v oblasti ochrany proti lesním požárům a při boji s lesními požáry
- Sanace potřebných mostů pro zajištění vzájemné dostupnosti resp. stržení již nepoužitelných mostních staveb na Lužické Nise (protipovodňová ochrana)

3.1.2 Cestovní ruch

Díky atraktivní přírodní a kulturní krajině a také díky kulturně-historickému bohatství v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa je turistika a cestovní ruch důležitým rozvojovým faktorem. Především s ohledem na společný marketing a na kvalitu turistické infrastruktury zde existují ještě výrazné deficity. Také v budoucnosti bude sektor turistiky představovat těžiště přeshraniční spolupráce. Přitom je důležité, utvářet a rozvíjet jeden společný prázdninový region. Tento úkol je třeba s veškerou důsledností sledovat nadále.

Cíle:

- Zpracování společné marketingové strategie pro Euroregion Neisse-Nisa-Nysa, která má zlepšit také image tohoto příhraničního regionu
- Úpravy/přizpůsobení kvality a kvantity turistické infrastruktury a také standardu služeb ve všech třech zemích
- Vytvoření turistických atrakcí s nadregionálním dosahem
- Přeshraniční propojování volnočasových a turistických nabídek v regionu
- Výstavba a údržba společné turistické infrastruktury, především s ohledem na vodní, pěší a cykloturistiku
- Péče o společnou regionální historickou kulturní krajinu
- Tvorba vícejazyčného navigačního systému
- Zvýšení počtu turistických hraničních přechodů
- Vytvoření a rozvoj trinacionálních turistických sítí
- Rozvoj aktivit pro delší pobyty turistů v regionu
- Kvalifikace stávajících nabídek, společné plánování nabídek

3.1.3 Celoživotní učení (vzdělávání, kvalifikace)

Okresy Görlitz a Bautzen spatřují ve vytvoření výkonné přeshraniční vzdělávací krajiny důležitý faktor regionu, zásadní pro úspěšný rozvoj Euroregionu. Společné učení dětí, mládeže a dospělých všech tří sousedních zemí ve všech fázích života nevytváří jen základ pro odbourávání předsudků, ale také pro úspěšné soužití a pro posílení společné euroregionální identity lidí. Interkulturní kompetence a znalost jazyka sousedů získávají zároveň také čím dál více hospodářské opodstatnění pro podniky a profesní důvody pro občany na přeshraničním hospodářském trhu a na trhu práce.

Rozdílné vzdělávací systémy, nedostatečné rámcové podmínky pro výměnu pedagogického personálu a chybějící finanční zabezpečení dlouhodobějších kooperací patří k významným úkolům přeshraničního rozvoje vzdělávání.

Cíle:

- Vytvoření stálé nabídky pro naučení se příslušným sousedním jazykům, němčině, polštině, češtině a srbštině, začínajíc již od mateřské školy, vzájemně odladěné a probíhající všemi vzdělávacími fázemi
- Podpora přeshraničních praxí a výměn žáků/učňů/studujících/odborných pracovních sil.
- Rozvoj kvality a profesionalizace přeshraniční spolupráce v oblasti vzdělávání ve všech vzdělávacích oblastech
- Přizpůsobení vzdělávacích nabídek a nabídek dalšího vzdělávání dle potřeby skutečným požadavkům a potřebám přeshraničního hospodářského trhu a trhu práce
- Vývoj a implementace společných vzdělávacích programů s certifikáty resp. s ukončením uznávaným ve všech třech zemích
- Budování nosných struktur pro přeshraniční management pro zlepšení koordinace projektů a tím také pro lepší vzájemnou harmonizaci vzdělávacích nabídek a jejich další vývoj dle skutečných potřeb
- Zlepšení základních a odborných specifických znalostí pracovníků správ a občanů v oblasti sousedních jazyků a interkulturní kompetence
- Rozšíření přeshraničních nabídek vysokých škol a zlepšení marketingu a práce s veřejností

3.1.4 Setkávání občanů a institucí

Přeshraniční setkávání a spolupráce občanů jsou základními předpoklady pro vytvoření nové kultury vzájemného uznání a pro lepší soužití. Vedle toho jsou jazykové znalosti jazyka sousedů a také chápání forem chování jiných kultur (rozdíly v mentalitě) nutné pro odbourávání existujících výhrad a obav.

Cíle:

- Podpora přeshraničních aktivit občanů, spolků, správ, institucí a zařízení ve všech oblastech společenského života
- Podpora kulturních, uměleckých a sportovních událostí
- Vytvoření rámcových podmínek a perspektiv pro zprostředkování sociálních kompetencí občanům
- Zlepšení vzájemného chápání a informovanosti obyvatelstva o sousedních zemích
- Podpora a zachování přeshraničních potenciálů v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, posílení soudržnosti a identifikace se společným prostorem pro život
- Šíření znalostí o strukturálních, hospodářských, sociokulturních a historických podmínkách v přeshraničních regionech
- Zvýšení angažovanosti občanů a lokálních aktérů prostřednictvím kooperací a výměn ve všech oblastech společenského života
- Zlepšení dotačních procedur Fondu malých projektů pro rozvoj kontinuity společných projektů
- Nastolení symetrického finančního vybavení a stejných dotačních pravidel na obou stranách hranice
- Plošné poskytování vysoce kvalitních veřejných služeb

3.2 Rozvojové cíle priority 2

3.2.1 Doprava

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa se nachází na průsečíku důležitých dopravních os. Hustota dopravní sítě je ve všech třech zemích rozdílná. Mimo to jsou zde také kvalitativní rozdíly. Dobře vybudovaná přeshraniční dopravní síť je předpokladem pro hospodářský rozvoj celého regionu.

Cíle:

- Rozvoj výkonných přeshraničních dopravních spojení (např. výstavba B 178 neu - I35)
- Rozvoj integrované přeshraniční veřejné regionální osobní a železniční regionální dopravy odpovídající potřebě
- Vytváření dodatečných hraničních přechodů a hraničních mostů odpovídající potřebě
- Zlepšení napojení na transevropské sítě (dálková a nákladní doprava)
- Výstavba železniční tratě Cottbus–Görlitz–Liberec se zvláštním zohlednění úseku Zittau–Hrádek n. N., elektrifikace trati Wegliniec–Görlitz–Dresden
- Vytvoření nového a lepšího marketingu stávajících mezinárodních dopravních nabídek prostřednictvím atraktivních přeshraničních tarifů, mimo jiné prostřednictvím dalšího rozvoje jízdenky Euro-Neisse-Ticket/Libnet+ (ENT)

3.2.2 Kultura

Historicky utvářená pestrá kulturní krajina Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa má být zachována a dále rozvíjena s cílem zachování kulturního dědictví, utváření regionální identity a také jako místní potenciál pro život a práci, a také jako významný potenciál rozvoje cestovního ruchu.. Srbská kultura má být co by zvláštnost Horní Lužice přeshraničně zahrnuta do rozvojových koncepcí.

Cíle:

- Zlepšení sociokulturního dialogu
- Podpora a dotační pomoc přeshraničnímu propojování vzdělávacích a kulturních nabídek
- Péče a zachování společného kulturního dědictví (např. přeshraniční krajina podstávkových domů, parky a zahrady)
- Mezigenerační kulturní zprostředkovávání coby vzdělávací úkol a zajištění kulturní kvality a různorodosti
- Utváření nosných struktur, které budou silněji spojovat zdroje a jejichž efektivnější využívání umožní udržitelné zlepšení koordinace projektů

3.3 Rozvojové cíle priority 3

3.3.1 Ochrana životního prostředí, udržitelné využívání zdrojů

Výkonný přírodní ekosystém, udržitelné využívání zdrojů, zachování druhově pestré fauny i flóry a také osobitý charakter a krása přírody a krajiny jsou základními předpoklady pro kvalitu života obyvatel a mají význam také coby „měkké“ regionální faktory pro hospodářský – především turistický – rozvoj v regionu trojzemí.

V oblasti ochrany životního prostředí jde především o to, aby chráněná území nacházející se v Euroregionu byla chráněna a zachována jako potenciál pro „šetrný“ cestovní ruch. Normativy kvality ovzduší a vody jsou z velké části řešeny předpisy EU a ze společných stanovených cílů vyplývají také společné akční postupy.

Cíle:

- Zlepšení koordinace ohledně spolupráce v ochraně přírody, v rámci péče o krajinu a v cestovním ruchu
- Zlepšení ochrany lesa
- Společná realizace ekologických standardů pro zlepšení stavu
- Zajištění a stabilizace biodiversity
- Zajištění kvality životního prostředí (pitná voda, voda, krajina)
- Odpovědné zacházení se společnými ekologickými zdroji
- Sledování a realizace společných klimatických a energetických cílů
- Vzájemně koordinované investice v protipovodňové ochraně v souladu s potřebami
- Minimalizace zatížení půdy
- Vytvoření společné databáze pro předpovědi povodňového nebezpečí
- Zlepšení kooperace na celém území povodí Nisy

3.3.2 Posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniků

Hospodářský rozvoj je jednou z klíčových oblastí utváření regionu. Závazné rámcové podmínky však nejsou z důvodu volné evropské soutěže téměř možné. Jako šance pro rozvoj v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa zde mohou sloužit pouze jednotlivé podniky nebo odvětvové podnikatelské sítě a také úspěšně započaté přeshraniční kooperace. Odpovědní političtí představitelé by se v této oblasti měli silněji angažovat.

Cíle:

- Zlepšení negativně hodnocených charakteristických regionálních faktorů
- Zintenzivnění již existujících a vytváření nových přeshraničních kooperací, zintenzivnění výměny informací mezi institucionálními aktéry
- Zachování a vytvoření flexibilních a atraktivních pracovních míst
- Zachování a vytváření pracovních míst pro ženy a starší zaměstnance
- Zachování a vytvoření možností profesního a dalšího vzdělávání pro mladé
- Posílení přeshraniční mobility na trhu práce
- Přeshraniční posílení a propojení vědeckých institucí, institucí výzkumu a vývoje a regionálního hospodářství
- Zavedení, podpora a zakládání přeshraničních výrobních a technologických sítí se zahrnutím Technologických center a podnikatelských inkubátorů
- Vývoj přeshraničního regionálního marketingu
- Aktivní podpora záměrů umístění, výstavby a začínajících podnikatelů
- Zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím
- Odbourávání byrokratických překážek u investičních opatření
- Podpora euroregionálních hospodářských koloběhů
- Podpora klíčových a růstových odvětví v návaznosti na národní a regionální kompetenční profily
- Optimalizace územně účinné dotační politiky
- Vytváření marketingově uplatnitelných průmyslových oblastí

3.3.3 Věda, výzkum, inovace

Z důvodu příhraniční polohy Euroregion Neisse-Nisa-Nysa je třeba i nadále podporovat internacionalitu ve vzdělávání a dalším vzdělávání, zvláště pak získávání a uznávání kompetencí v jazyce a kultuře sousední země. Vysoká škola Zittau/Görlitz, Mezinárodní vysokoškolský institut v Žitavě a Státní studijní akademie Bautzen se svými partnerskými vysokými školami a institucemi v Polsku a České republice vytváří se svými nabídkami rámcové podmínky pro přeshraniční vědeckou resp. výzkumnou práci a tvoří tak inovační potenciál pro region. Rozvíjení kooperačních vztahů mezi vysokými školami a univerzitami musí být podporováno přeshraničně. Zde je třeba usilovat především o využívání rozšířených studijních nabídek a přeshraničních kooperací mezi podniky a vysokými školami. Internacionalita v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání podporuje chápání a sbližování lidí v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa a generuje kvalifikovaný personál pro přeshraniční inovativní hospodářský prostor.

Cíle:

- Zlepšená komunikace ohledně kvalifikačních potřeb mezi hospodářskou sférou a vysokými školami
- Zintenzivnění transferu technologií
- Rozvoj a intenzivnější využívání struktur pro výzkum a vývoj (také podpora soukromých / státních výzkumných iniciativ v příhraničí, např. Fraunhofer Institut)
- Zavádění nových technologií, vytváření prostoru pro kreativitu a inovace
- Zajištění internacionality vysokého školství
- Posílení kooperací mezi vysokými školami a univerzitami ve všech třech zemích (výměny studentů)

3.3.4 Energie, ochrana klimatu

Pro další zamezování skleníkových plynů získávají úspory energií a využívání obnovitelných zdrojů také v příhraničí stále větší význam. Krajiny a jejich části je třeba z důvodu jejich rozdílné územní struktury chránit a zajistit jejich ochrannou funkci.

Cíle:

- Přeshraniční posílení všech aktivit vedoucích ke způsobům chování přátelským k přírodě
- Snižování emisí prachu a škodlivin prostřednictvím využívání obnovitelných zdrojů energie a výstavby filtračních zařízení
- Opatření k minimalizaci chronických poškození flóry a fauny v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa
- Využívání záplavových území s ohledem na povodňová nebezpečí
- Sledování a realizace společných klimatických a energetických cílů
- Výměna zkušeností v tématech ochrany klimatu a energetické efektivity

3.4 Rozvojové cíle priority 4

3.4.1 Územní plánování, regionální a lokální plány

Rozvoj Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa je vedle lokálních silných a slabých stránek určujícím způsobem ovlivňován nadřazenými rámcovými podmínkami na regionální, evropské a globální úrovni. Koordinace mezi jednotlivými zeměmi je nutná pro dlouhodobé a udržitelné plánování, které vede k rozvoji pozitivních podmínek lokality a zisku efektivity v příhraničním regionu.

Cíle:

- Identifikace společných rozvojových priorit a rozvojových cílů v příhraničí
- Zpracování společných rozvojových koncepcí
- Zpracování a rozvoj společné datové základny
- Zlepšení koordinačních procesů (např. ve plánování zástavby, infrastruktury, větrných elektráren, obchodních center)
- Rozpoznání nových akčních oblastí s pomocí modelových záměrů se zohledněním specifických problémových situací
- Přizpůsobení využívání záplavových oblastí povodňovým ohrožením při investičních opatřeních
- Tvorba a rozvoj struktur pro zlepšení přeshraniční informovanosti a komunikace

3.4.2 Informační a komunikační technologie

Budoucnost předznamenávající rozvoj moderních komunikačních technologií je výzvou pro všechny oblasti veřejného života. Zvláště přímo v příhraničních oblastech existuje potřeba koordinace. Moderní informace a komunikace představují předpoklad pro efektivní a přeshraniční kooperaci.

Cíle:

- Budování a rozvoj nutné infrastruktury
- Vytváření výkonné a všude dostupné komunikační sítě
- Vytváření společných postupů řešení pro zlepšení komunikační infrastruktury

4. Zvláštnosti dotační podpory malých projektů

Malé projekty jsou v dotačním období 2007-2013 záměry pro doplnění aktivity v rámci operačních programů přeshraniční spolupráce s a mezi Polskem a Českou republikou a tím také významným stavebním kamenem regionální spolupráce. V rámci malých projektů mají být finančně podporovány přeshraniční informace, komunikace a kooperace mezi občany, sdruženími a úřady, ale také menší vzdělávací projekty, studie, analýzy a infrastrukturní objekty, které nepředstavují žádné investice (např. informační tabule, rozcestníky). Nová programová struktura přeshraniční spolupráce 2014-2010 aktuálně nepředpokládá žádnou podporu malých projektů v dosavadní podobě. Nicméně až po úroveň Evropské komise existuje akceptance budoucí podpory menších projektů. Nejasná je však v současné době struktura a forma tohoto procesu.

Se zohledněním doposud předložených návrhů strukturální podpory 2014-2020 jsou z dnešního pohledu myslitelné různé modely:

a) V rámci priority 11 (článek 5 nařízení ERDF ve spojení s článkem 6 nařízení o evropské územní spolupráci) „Zlepšení institucionálních kapacit a dotační podpory efektivní veřejné správy / Verbesserung der institutionellen Kapazitäten und Förderung einer effizienten öffentlichen Verwaltung“ může být podporována spolupráce mezi občany a institucemi a také spolupráce v právních i správních otázkách. Tento postup odpovídá obsahově pouze z části dosavadnímu Fondu malých projektů. Podpora přeshraničního setkávání občanů nebo spolků musí být znázorněna jasněji.

b) Malé projekty formou malých investic

Cílem podpory by mělo být poskytování jednoduše dostupných a nekomplikovaných financování pro okresy, obce a instituce v příhraničí. Omezené investice do infrastruktur a zařízení, které přispívají k odbourávání stávajících rozvojových deficitů a tvoří základ pro spolupráci, by měly být i nadále (nebyrokraticky) možné.

Musí být proto vytvořen finanční zdroj, který žadatelům a správcům umožní realizaci menších projektů bez „omezení“. Do jaké míry je tato možnost dána čl. 9 nařízení o EÚS ve spojení s čl. 28 Obecného nařízení musí být prověřeno. Alternativně musí být zváženo využití národních fondů. V každém případě je bezpodmínečně nutná lokální rozvojová strategie.

c) Procesní technické návrhy pro Fond malých projektů

- Vytvoření možnosti podpory dvoustranným a třístranným projektům

- Zjednodušení v prokazování nákladů, pokud možno paušální sazby
- Zjednodušení procesu vyúčtování
- Vytvoření možnosti uplatnění vlastních výkonů jako vlastní podíl
- Poskytování zálohových plateb resp. úrokově výhodných půjček na předfinancování
- Zkrácení doby vyúčtování na maximálně šest měsíců
- Zlepšení projektového řízení a komunikace, pro zamezení zdvojení

5. Resumé a výhled

Již na začátku 90. let vykryštalizovaly první možné cesty přeshraniční spolupráce v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Přitom bylo v uplynulých 20 letech možné pozorovat proces kontinuální vývoje.

I přes v mnohém pozitivní vývoj můžeme zjistit některá deficitní témata. Úkol tohoto zde předkládaného dokumentu spočívá v identifikaci těchto mezer a za pomoci třístranné společné strategie má cíleně řídit budoucí rozvoj německé, české a polské strany. Proto byla v rámci přípravy tohoto dokumentu na základě stávajících relevantních studií, strategií a zákonných textů ze všech tří zemí zpracována rozsáhlá SWOT-analýza.

S pomocí této analýzy byly definovány hlavní akční oblasti pro přeshraniční spolupráci a následně poté diskutovány a doplněny v pracovní skupině, založené za tímto účelem. Následně byly pro tyto hlavní akční oblasti na základě hodnotící matice v kontextu se strategickými cíli obou okresů stanoveny priority. Jako výsledek tohoto procesu vznikl soubor hlavních akčních oblastí s příslušnými rozvojovými cíli pro německou stranu Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. To bylo představeno, diskutováno a schváleno příslušnými politickými grémií obou okresů. Podobný proces k tomu probíhal také na české a polské straně.

Tento zde předkládaný dokument tvoří společný základ obou okresů pro přípravu přeshraničních operačních programů Sasko-Polsko a Sasko – Česká republika 2014-2020. Jako další krok je plánována harmonizace všech dokumentů a koncepcí v rámci společné trinacionální strategie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Tato by měla již obsahovat akční plán s konkrétními opatřeními resp. projekty. Zpracování společného dokumentu Euroregionem Neisse-Nisa-Nysa přitom musí položit základní kámen pro komplexní proces realizace této strategie. Příslušný návrh harmonizace se nachází v příloze.

Bernd Lange
Landrat
Landkreis Görlitz

Michael Harig
Landrat
Landkreis Bautzen

6. Příloha

6.1 Hodnotící matice

6.1.1 Hodnotící matice okresu Görlitz

6.1.2 Hodnotící matice okresu Bautzen

6.2 Matice priorit okresů Görlitz a Bautzen

6.3 Výtah ze Strategie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (česko-polská část)

6.3.1 Obsah

6.3.2 Vize

6.4 Návrh harmonizace

Příloha 6.1.1

Koherence tématických cílů přeshraniční spolupráce se strategickými cíli okr. Görlitz

		Základní životní podmínky	Úpravy infrastruktury odpovídající potřebě	Moderní komunikační infrastruktura	Individuální životní perspektivy	Finance	Pořádek a bezpečnost	Spolupráce	Zdravý ekosystém a zachování biodiverzity	Občanská angažovanost	Identifikace s životním prostorem	Zprostředkování kultury	Celoživotní učení	Jednotná hospodářská podpora	Propojení škola-hospodářství	Zajištění pracovních míst	Společný turistický marketing	Inovativní energie okr. GR	Sociální kompetence	Integrace a otevřenost	Připomínky/ zdůvodnění	Odvozené hodnocení pro hodnotící matici priorit přeshraniční spolupráce
Celoživotní učení (vzdělávání, kvalifikace)	13	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	4	0	0	0	0	3	Kompletní soulad, strategický cíl okresu a tématický cíl přeshraniční spolupráce, SWOT jazykové bariéry	5
Bezpečnosti (ochrana před katastrofami, policie, hasiči atd.) a prevence (protipovodňová ochrana)	6	0	1	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Kompletní soulad, prioritní cíl pro zlepšení pocitu bezpečnosti u obyvatelstva, také předpoklad pro spolupráci, také pro zajištění podniků (Inovační strategie Svobodného státu Sasko)	5
Zajištění životních podmínek (zdravotnické služby, zásobování a odstraňování, zdravotnictví, veterinární služby, sociální začleňování a infrastruktura / boj proti chudobě)	8	5	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Kompletní soulad, také pro budoucnost stále významnější např. oblast záchranných služeb, zdravotnictví (pečovatelské služby) a maloobchod	5
Cestovní ruch	7	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	1	Soulad, na základě rozdílů ve standardech jsou přeshraniční opatření prioritní, nutná nejen pro marketing, ale také pro přizpůsobení infrastruktury, značení	5
Doprava (veřejná regionální a železniční osobní doprava, infrastruktura)	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Úkolem nebo v gesci okresu; ZVON, Reg. Plánovací svaz, železniční regionální doprava, stát, spolková země jsou stejně důležité	4
People-to-people (setkávání např. umění, sport, kultura, partnerská spolupráce)	16	0	0	0	0	0	0	5	0	4	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	Soulad, nárazové solva dlouhodobé, udržitelné působící projekty, nutné pro lepší poznání a dlouhodobý rozvoj důvěry a spolupráce, staví také na kultuře	4
Posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniků zvláště v oblastech obchodu / hospodářské podpory (společná koordinace), trh práce	15	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4	4	0	0	0	0	Soulad, obtížné téma, konkurenční myšlení, problematické pro dotace na základě nebezpečí narušení volné soutěže, základy vytvořeny EU (volnost pohybu pracovních sil)	3
Energie a ochrana klimatu (vč. snížení emisí CO2)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	Soulad, okres eea, také přeshraniční téma, také hlavní oblast EU (předpisy)	3
Ochrana životního prostředí, udržitelné využívání zdrojů	5	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Kompletní soulad, ne vše je v gesci okresu	3
Kultura (kulturní krajina, ochrana památek, velké projekty)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	Soulad, nárazové solva dlouhodobé, udržitelné působící projekty, nutné pro lepší pochopení kulturní a historické situace	4
Územní plánování, regionální a lokální plánování	6	0	0	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Soulad, těžko říditelné okresy, ale pro spolupráci a přeshraniční rozvoj nutné	2
Věda, výzkum, inovace	8	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	2	0	0	Soulad, žádný konkrétní strategický cíl, spíše bezpečnost/stabilita jako inovace, doposud jednotlivé iniciativy	3
Informační a komunikační technologie (rychlý internet)	5	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Kompletní shoda, avšak není přeshraniční prioritou, na základě rozdílných předpokladů a různých rozvojových standardů, přeshraničně těžko realizovatelné, koncepční činnost ev. možná u LK	2

vysvětlivky hodnocení 0-5

0 nevýznamná/chybějící koherence

1 minimální koherence

2 nízká koherence

3 částečná koherence

4 silná koherence

5 kompletní koherence

5 10 7 4 0 5 10 7 4 4 8 5 5 10 4 5 7 0 4

Příloha 6.1.2

Koherece tématických cílů přesahající spolupráce se strategiemi cílů okr. Bautzen

		Podpora malých a středních podniků	Předpoklad y pro umístování nových podniků	Zvýšení ekonomické a inovační síly a tranfer know-how	Zvýšení regionálního podílu obnovitelných energií	Cestovní ruch jako ekonomický faktor	Výkonná silniční dopravní infrastruktura	Vzdělávac í lokalita s uplatněn ěm v budoucnosti	Vysoce kvalitní vzdělávání lidí v šech věkových kategoriích	Identifikace a spojení s domovem	Komunální infrastruktura	Rovnocenné životní poměry	Výkonné nabídky infrastruktury, zásobování a péče	Bohatá kulturní nabídka	Výkonná zdravotnická péče	Veřejná doprava dle poptávky	Zásobová ní vodou dle poptávky	Sestavení a naplňování cílů v ochraně klimatu	Setrné využívání ploch pro těžbu surovin	Zlepšování stavu přírody	Odvozené hodnocení pro hodnotící matici priorit přeshraniční spolupráce
Celoživotní učení (vzdělávání, kvalifikace)	9	0	0	0	0	0	0	4	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Bezpečnosti (ochrana před katastrofami, policie, hasiči atd.) a prevence (protipovodňová ochrana)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
služby, zásobování a odstraňování, zdravotnictví, veterinární služby, sociální začleňování a infrastruktura / boj proti chudobě)	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5	4	0	0	0	0	5
Cestovní ruch	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Doprava (veřejná regionální a železniční osobní doprava, infrastruktura)	10	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5
People-to-people (setkávání např. umění, sport, kultura, partnerská spolupráce)	9	0	0	0	0	1	0	1	0	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	3
Posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniků zvláště v oblastech obchodu / hospodářské podpory (společná koordinace), trh práce	17	4	4	4	0	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Energie a ochrana klimatu (vč. snížení emisí CO2)	8	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4
Ochrana životního prostředí, udržitelné využívání zdrojů	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	4
Kultura (kulturní krajina, ochrana památek, velké projekty)	3	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Územní plánování, regionální a lokální plánování	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Věda, výzkum, inovace	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Informační a komunikační technologie (rychlý internet)	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

4 7 8 4 9 6 8 5 5 0 0 5 3 5 9 2 0 4 10

Erläuterung Bewertung 0-5

0 nevýznamná/chybějící koherence

1 minimální koherence

2 nízká koherence

3 částečná koherence

4 silná koherence

5 kompletní koherence

Příloha 6.2

Matice priorit okresů Görlitz a Bautzen

Témata	Přeshraniční priority okr. Bautzen (0-5)	Přeshraniční priority okr. Görlitz (0-5)	Společné priority přeshraniční spolupráce okresů Görlitz a Bautzen
Bezpečnost (ochrana před katastrofami, policie, hasiči, protipovodňová ochrana atd.) a zajištění životních podmínek (záchranné služby, zásobování a odstraňování, zdravotnictví, veterinární služby, sociální začleňování a infrastruktura / boj proti chudobě)	5	5	5
Cestovní ruch	5	5	5
Celoživotní učení (vzdělávání, kvalifikace)	4	5	5
People-to-people (setkávání např. umění, sport, kultura, partnerská spolupráce)	5	4	5
Doprava (veřejná regionální osobní doprava, železniční regionální osobní doprava)	4	4	4
Kultura (kulturní krajina, ochrana památek, velké projekty)	4	4	4
Ochrana životního prostředí, udržitelné využívání zdrojů	3	3	3
Posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniků zvláště v oblastech obchodu / hospodářské podpory (společná koordinace), trh práce	3	3	3
Věda, výzkum, inovace	3	3	3
Energie a ochrana klimatu (vč. snížení emisí CO2)	2	3	3
Územní plánování, regionální a lokální plánování	2	2	2
Informační a komunikační technologie (rychlý internet)	2	2	2

Vysvětlení hodnocení 0-5

- 0 Žádná priorita
- 1 Velmi nízká priorita
- 2 Nízká priorita
- 3 Střední priorita
- 4 vysoká priorita
- 5 Velmi vysoká priorita

Příloha 6.3.1

VÝTAH ZE STRATEGIE EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA (ČESKO-POLSKÁ ČÁST)

OBSAH

1. UVOD

2. PROCES ZPRACOVÁNÍ STRATEGIE ROZVOJE EUROREGIONU NISA 2014-2020

2.1 POSTUP ZPRACOVÁNÍ A HARMONOGRAM

2.2 GRÉMIA STRATEGIE A JEJICH ROLE

3. SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA ČESKÉ A POLSKÉ ČÁSTI ERN

3.1 ZÁKLADNÍ VYMEZENÍ ÚZEMÍ

3.2 OBYVATELSTVO, SITUACE NA TRHU PRÁCE

3.3 HOSPODÁŘSTVÍ, PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ A CESTOVNÍ RUCH

3.4 DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

3.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

3.6 BEZPEČNOST

3.7 KULTURA A VZDĚLÁVÁNÍ

4. SWOT ANALÝZA

4.1 PRIORITY OBLAST A: DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

4.2 PRIORITY OBLAST B: HOSPODÁŘSTVÍ A CESTOVNÍ RUCH

4.3 PRIORITY OBLAST C: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.4 PRIORITY OBLAST D: BEZPEČNOST

4.5 PRIORITY OBLAST E: KULTURA A VZDĚLÁVÁNÍ

5. VIZE, STRATEGICKÉ CÍLE

5.1 VIZE EUROREGIONU NISA

5.2 PRIORITY OBLASTI

6. PRIORITY OBLASTI, TEMATICKÉ OBLASTI A ROZVOJOVÁ OPATŘENÍ

6.1 STRUKTURA PRIORITY OBLASTÍ A JEJICH SPECIFIKACE DO TEMATICKÝCH OBLASTÍ A ROZVOJOVÝCH OPATŘENÍ

6.2 PRIORITY OBLAST A: DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

TEMATICKÁ OBLAST A.1: SILNIČNÍ DOPRAVA

TEMATICKÁ OBLAST A.2: ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

6.3 PRIORITY OBLAST B: HOSPODÁŘSTVÍ A CESTOVNÍ RUCH

TEMATICKÁ OBLAST B.1: HOSPODÁŘSTVÍ

TEMATICKÁ OBLAST B.2: CESTOVNÍ RUCH

TEMATICKÁ OBLAST B.3: ENERGETIKA

6.4 PRIORITY OBLAST C: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

TEMATICKÁ OBLAST C.1: ČISTÁ NISA

TEMATICKÁ OBLAST C.2: LESY

6.5 PRIORITY OBLAST D: BEZPEČNOST

TEMATICKÁ OBLAST D.1: KRIZOVÝ MANAGEMENT

TEMATICKÁ OBLAST D.2: ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

TEMATICKÁ OBLAST D.3: VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

6.6 PRIORITY OBLAST E: KULTURA A VZDĚLÁVÁNÍ

TEMATICKÁ OBLAST E.1: ŠKOLSTVÍ

TEMATICKÁ OBLAST E.2: KNIHOVNY

TEMATICKÁ OBLAST E.3: PAMÁTKY

TEMATICKÁ OBLAST E.4: HISTORIE

TEMATICKÁ OBLAST E.5: RŮZNORODÁ SPOLUPRÁCE OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

6.7 PRIORITY OBLAST F: PODPORA PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE

TEMATICKÁ OBLAST F.1: VYTváŘENÍ PODMÍNEK PRO ROZVOJ SPOLUPRÁCE

TEMATICKÁ OBLAST F.2: STATISTIKA

IMPLEMENTACE

ZÁVÉR

Příloha 6.3.2

Vize

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa je místem, které se rozvíjí díky přeshraniční spolupráci mezi samosprávnými orgány, organizacemi a lidmi v každé oblasti lidského života. Díky tomu jeho obyvatelé využívají všech výhod a možností, které jim poskytuje poloha příhraničního území.

Příloha 6.4

CZ	CZ / DE / PL	DE	
A. Cestovní ruch a hospodářství	A. Cestovní ruch a hospodářství	A. Bezpečnost a zákl. životní podmínky	E. Doprava
B. Doprava	B. Doprava	B. Cestovní ruch	F. Kultura
C. Životní prostředí	C. Energie, životní prostředí a ochrana klimatu	C. Celoživotní učení (vzdělávání, kvalifikace)	G. Životní prostředí, udržitelné využívání zdrojů
D. Bezpečnost	D. Bezpečnost a zákl. životní podmínky	D. Setkávání občanů a institucí	H. Posílení konkurenceschopn osti malých a stf. podniků
E. Kultura a vzdělávání	E. Kultura, vzdělávání a vědomosti		I. Energie a ochrana klimatu
F. Podpora přeshraniční spolupráce	F. Podpora přeshraniční spolupráce		J. Věda, výzkum inovace